همایش روزجهانی فلسفه؛ «دیگری» ۲۵ آبان ماه ۱۴۰۰

خود و دیگری در اندیشهٔ دائویی

اسماعیل رادپور گروه ادیان و عرفان، مؤسسهٔ پژوهشی حکمت و فلسفهٔ ایران radpour@irip.ac.ir

چکیده: در دائوئیسم به عنوانِ یکی از برجستهترین سننِ حکمی و دینی در چین، اندیشههایی با اهمیت بسیار در باب مسئلهٔ «خود و دیگری» طرح شده است. نظر به بهره گیری تمثیلی دائوئیسم از این مفاهیم، این «خود و دیگری» با آنچه فیلسوفانِ غربی گفتهاند، هم در ماهیت موضوع و هم در روش متفاوت است، تفاوتی که در سنجش کلّی فلسفه در غرب و شرق بسیار جالب توجّه است. از بررسی متونِ مختلف دائویی و کیمیای زرّین که یکی از مکاتب فکری دائویی است، معلوم میشود که دو نظرگاه قابلِ جمع دربارهٔ زوجین «خود و دیگری» ارائه شده است. یکی نظرگاه طولی و دیگری نظرگاه عرضی. در هر دو نظرگاه «خود» متعلق به یانگ است و «دیگری» متعلق به یین. در نظرگاه عولی و دیگری نظرگاه عرضی. در هر دو نظرگاه «خود» متعلق به یانگ است و است. امّا در این گفتار به تبیین نظرگاه عرضی یانگ رمزاً در شرق و در عرض یین قرار می گیرد که جهت او غربی در حضیض و «خود» بر آگاهی مطلق دلالت میکند و «دیگری» بر آن آگاهی که مقیّد به شروط مرتبهٔ بشری است. این دو با تمثیلِ «بازگشت به خانه» غایت بزرگ طُرُق کیمیاوی در سنّت دائویی است.

World Philosophy Day; "The Other"

16 November 2021

The Self and the Other in Daoism

Esmaeil Radpour Department of Religion Studies, Iranian Institute of Philosophy radpour@irip.ac.ir

Abstract: As one of the most prominent metaphysical and religious traditions of China, Daoism has offered very important thoughts on the question of 'the self and the other'. Due to its symbolical usage of these concepts, this self and other is quite different from what modern western philosophers have expressed, both in the nature of the question and in the method, a very interesting difference in a general comparison of western and eastern philosophy. Examination of various Daoist and Golden Alchemical (jindan) texts makes it clear that there are two combinable viewpoints of 'the self and the other': vertical and horizontal. In both viewpoints, the self belongs to the *yang* category and the other to the *yin*. From the horizontal viewpoints, the yang is symbolically situated in the east and has a horizontal relationship with the *yin*, situated in the west. However, this talk is limited to the vertical outlook according to which the yang principle is placed in the above and the *vin* in the below, that is, the self points to the absolute Consciousness and the other to the consciousness conditioned to the human state. Their unification represented by the symbol of 'returning to one's house' is the ultimate goal of the Daoist alchemical traditions.